

Forskningsdagen

12 november 2021

Det nya normala?

Konsekvenser, lärdomar och utveckling i spåren av covid-19

Program

Välkommen till Forskningsdagen 2021

För sjätte året i rad är det återigen dags för den gemensamma Forskningsdagen för Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Sahlgrenska akademien. Dagen vänder sig som tidigare till alla medarbetare inom de två organisationerna.

Lärdomar från rådande pandemi står i fokus och vår förhoppning är att årets tema både ska väcka nyfikenhet och ge ökad kunskap. Samtidigt hoppas vi att våra medarbetare ska känna stolthet över all den intressanta och viktiga forskning som bedrivs i våra verksamheter.

Forskningsdagen visar hur betydelsefullt vårt nära samarbete är för att utveckla framtidens sjukvård – ett budskap som i år är viktigare än någonsin.

Varmt välkommen!

Agneta Holmäng
Dekan, professor,
Sahlgrenska akademien

Ann-Marie Wennberg Larkö
Sjukhusdirektör, professor,
Sahlgrenska Universitetssjukhuset

GÖTEBORGS UNIVERSITET

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Program - Forskningsdagen 2021

GÖTEBORGS UNIVERSITET

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Det nya normala?

Konsekvenser, lärdomar och utveckling i spåren av covid-19

Förmiddag

Tid	Program
08.00-08.30	Registrering (för deltagare på plats) - kaffe och smörgås
08.30-08.40	Välkomna Ann-Marie Wennberg Larkö och Agneta Holmäng
08.40-09.40	Covid-19-forskning Tomas Bergström (moderator), Peter Norberg, Johan Ringlander, Heléne Norder och Magnus Gisslén
09.40-10.00	Kaffe och frukt
10.00-11.00	Högre klinisk ALF-forskartjänst och Pristagare vid Sahlgrenska akademien Tao Jin, Hlin Kvartsberg, Linda Åhlström och Christopher Holmberg
11.00-11.05	Bensträckare
11.05-11.55	Att arbeta och studera under loppet av en pandemi. Effekter och erfarenheter för studenter och medarbetare Helle Wijk (moderator), Ingibjörg Jonsdottir och Jesper Löve
11.55-12.00	Summering av förmiddagen

Eftermiddag

Tid	Program
12.40-13.00	Registrering (för deltagare på plats) - kaffe och frukt
13.00-13.10	Introduktion till eftermiddagen
13.10-13.55	Somatiska hälsoeffekter Ola Rolfson (moderator), Maziar Mohaddes och Elmir Omerovic
13.55-14.25	Äldres välmående i Pandemin: Hur kan en pandemi få vissa att må bättre? Alessio Degl'innocenti (moderator) och Pär Bjälkebring
14.25-14.45	Kaffe och smörgås
14.45-15.30	Hur ställer vi om under Covid-pandemin? Och hur lär vi längs vägen? Per Karlsson (moderator), Tobias Carlson, Peter Dahm och Boel Mörck
15.30-16.25	Rehabilitering i vardag och pandemi Katharina Stibrant Sunnerhagen (moderator) och Åsa Lundgren-Nilsson
16.25-16.30	Avslutande ord

Covid-19-forskning

Den inledande timmen ägnas åt forskning som bedrivs vid klinisk virologi och vid infektionskliniken. Peter Norberg presenterar coronavirus som grupp och dess evolution. Han redogör för tänkbart ursprung för COVID-19, och hur det kan ha tagit sig över till människan. Johan Ringlander redogör för det omfattande gensekvenseringsarbete av COVID-19 som bedrivits på kliniska prover och vilka nya vetenskapliga insikter data har genererat. Heléne Norder har fortlöpande undersökt virusförekomst i avloppsvatten och hur mängden COVID-19-RNA där kan förutsäga vårdbehov. Magnus Gisslén delar med sig om behandlingsforskningens snabba framsteg vad gäller inlagda patienter.

Moderator

Tomas Bergström, professor, Institutionen för biomedicin, Sahlgrenska akademien samt överläkare, Klinisk mikrobiologi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Viral genetik - analys, mekanismer och klinisk signifikans

Peter Norberg, docent och forskare, Institutionen för biomedicin, Sahlgrenska akademien samt ST-läkare, Klinisk mikrobiologi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Sekvensering av Corona och andra virus - vad man kan finna i djupet

Johan Ringlander, doktorand, Institutionen för biomedicin, Sahlgrenska akademien samt ST-läkare, Klinisk mikrobiologi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Tidig övervakning av virus i avloppsvatten med fokus på SARS-CoV-2

Heléne Norder, docent och adjungerad professor, Institutionen för biomedicin, Sahlgrenska akademien samt mikrobiolog, Klinisk mikrobiologi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Klinisk covid-19-forskning

Magnus Gisslén, professor, Institutionen för biomedicin, Sahlgrenska akademien samt överläkare, Infektion, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Att arbeta och studera under loppet av en pandemi. Effekter och erfarenheter för studenter och medarbetare

Det som samhället går igenom under pandemin är något vi tidigare aldrig skådat och det är viktigt att kartlägga situationen inom både vård och akademi för att kunna dra lärdomar av vad som fungerade respektive inte fungerade sett till exempelvis arbetstider, säkerhet, lärmiljöer, hälsa och återhämtning. Kunskapen från föreliggande projekt är tänkt att kunna ligga till grund för arbetet hur vi kan planera långsiktigt för hur vård och akademi ska upprätthålla en hållbar arbets- och studiemiljö. Situationen kommer vara fortsatt högt pressad även efter att den akuta pandemin är över.

Moderator

Helle Wijk, professor, viceprefekt för samverkan, Institutionen för vårdvetenskap och hälsa, Sahlgrenska akademien och universitetsöversjuksköterska Kvalitetsstrategiska Avdelningen, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Arbetsmiljön inom hälso- och sjukvården under pandemin

Ingibjörg Jonsdóttir, adjungerad professor, Institutionen för medicin, Sahlgrenska akademien samt verksamhetschef, Institutet för Stressmedicin, Västra Götalandsregionen

SA-studenternas upplevelser av Covid-19 och omläggningen till online-studier

Jesper Löve, universitetslektor, Institutionen för medicin, Sahlgrenska akademien

Eftermiddagsseminarium 1

13.10-13.55

Somatiska hälsoeffekter

Moderator

Ola Rolfson, professor, Institutionen för kliniska vetenskaper, Sahlgrenska akademien samt överläkare, Ortopedi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Pandemins effekter på patienter med höft- och knäartros

En redovisning av pandemins påverkan på omhändertagandet av patienter med höft- och knäartros. Möjligheter och farhågor kring pågående och kommande forskningsprojekt kommer att belysas.

Maziar Mohaddes, docent, Institutionen för kliniska vetenskaper, Sahlgrenska akademien samt universitetssjukhusöverläkare, Ortopedi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Oväntade positiva effekter av covid-pandemin på vården av patienter med akuta koronara syndrom

Elmir Omerovic, professor, Institutionen för medicin, Sahlgrenska akademien samt överläkare, Kardiologi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Eftermiddagsseminarium 2

13.55-14.25

Äldres välmående i Pandemin: Hur kan en pandemi få vissa att må bättre?

I början av covid-pandemin ökade välbefinnandet hos svenskar mellan 65 och 71 år, jämfört med föregående fem år. Och de som undvek sociala kontakter mådde bättre än de som inte gjorde det. Hur kan det komma sig att välbefinnandet ökar under pandemin? Studien är en del av HEARTS-projektet som sedan 2015 följt personer födda mellan 1949 och 1955. Där undersöktes livstillfredsställelse, ensamhet, ekonomisk tillfredsställelse och självskattad hälsa, vilket är fyra olika aspekter av välbefinnande. Studien visar en ögonblicksbild av de tidiga effekterna av pandemin, som visar att pandemins effekt på välbefinnande är mer komplicerad än vad man först kan tro.

Moderator

Alessio Degl'innocenti, leg. psykolog, docent och adjungerad lektor vid Institutionen för neurovetenskap och fysiologi, Sahlgrenska akademien, samt verksamhetschef, Gothia Forum, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Pär Bjälkebring, lektor och forskare i psykologi, Psykologiska institutionen, Göteborgs universitet

Hur ställer vi om under Covid-pandemin? Och hur lär vi längs vägen?

Covid-pandemin ställer sjukvården inför stora utmaningar. Hur hjälps vi åt för att klara uppdraget och vad tar vi med oss för framtiden?

För att spegla arbetet med organisation och logistik under Covidpandemin kommer förste chefläkare Per Karlsson att inleda och sedan moderera korta dragningar om slutenvårds/flödesplanering (sektionschef Tobias Carlson), IVA-planering (Verksamhetschef Peter Dahm) och digitalisering (Medicinsk informationsdirektör Boel Mörck). Pandemin är en långdragen händelse och hur skapar vi lärande längs vägen?

Moderator

Per Karlsson, förste chefläkare, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, samt professor, Institutionen för kliniska vetenskaper, Sahlgrenska akademien

Slutenvårdsplatser och flöden under Covidpandemin

Tobias Carlson, sektionschef Akutmedicin och geriatrik samt enhetschef Akututvecklingscentrum, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

IVA-platser under Covidpandemin

Peter Dahm, verksamhetschef AnOpIva, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Digitalisering under Covidpandemin

Boel Mörck, medicinsk informationsdirektör, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Rehabilitering i vardag och pandemi

Rehabilitering kan behövas efter sjukdom eller skada för att komma tillbaka till det nya normala. Polioepidemin ledde till konstruktion av respiratorn men också ökad kunskap om träning av svaga muskler och utveckling av hjälpmedel. Respiratorerna är idag nödvändiga liksom rehabilitering som bedrivs varje dag på sjukhuset. COVID-19 har också förändrat vårt arbetssätt inom rehabilitering. Exempel på förändrat arbetssätt kommer att presenteras.

Moderator

Katharina Stibrant Sunnerhagen, professor, Institutionen för neurovetenskap och fysiologi, Sahlgrenska akademien, samt universitetssjukhusöverläkare inom rehabiliteringsmedicin, Neurosjukvården, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Uppföljning efter hemgång - var och hur?

Åsa Lundgren-Nilsson, docent samt verksamhetschef Neurosjukvården, område 6, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Högre klinisk ALF-forskartjänst och Pristagare vid Sahlgrenska akademien

10.00-11.00

Högre klinisk ALF-forskartjänst

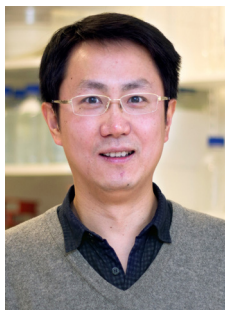
Tao Jin

Docent samt överläkare, Reumatologi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Gula stafylokocker kan på olika sätt invadera mänskliga inre organ och på så sätt undgå immunförsvaret. Dessa bakterier kan producera ämnen, koagulaser, som gör att de kan ta sig in i leder, vilket leder till inflammation i leden (septisk artrit) och att leden kan brytas ner. Gula stafylokocker har också förmågan att bilda biofilm, en yta som gör att de kan fastna på till exempel ledimplantat. Genom att bilda biofilmer kan bakterierna skydda sig från att bli dödade av immunceller och/eller antibiotika.

Jag har två hypoteser - hur gula stafylokocker kan ta sig in i leder och hur de bildar biofilm. Genom att studera hur gula stafylokocker kan ta sig in i leder med hjälp av koagulaser och interaktionerna mellan de gula stafylokockerna och fibrinolysen vid biofilminfektioner har vi som mål att hitta nya behandlingsmetoder för att förhindra ledinflammationer och biofilminfektioner.

Projektet knyter samman populationsbaserad infektionsepidemiologi med molekylära studier av bakterier och värdorganism. Detta kommer att öka vår kunskap om sjukdomsmekanismerna vid ledinflammation och biofilm infektioner samt bidra till utveckling av nya sätt att behandla ett gammalt, men betydelsefullt kliniskt problem - stafylokockerinfektioner.

Årets avhandling vid Sahlgrenska akademien 2019

Hlin Kvartsberg

Kemist vid Neurokemiska laboratoriet, Sahlgrenska Universitetssjukhuset samt affilierad forskare vid Sahlgrenska Akademien

Hlins forskning syftar till att hitta nya sjukdomsmarkörer, s.k. biomarkörer, för neurodegenerativa sjukdomar, så som Alzheimers sjukdom. De kliniska symptom och minnestester som idag används för att ställa diagnos är för ”trubbiga” för att identifiera patienter med lindrig minnesstörning, eller individer i mycket tidiga stadier av sjukdomen, vilket gör att behovet av mer exakta diagnostiska metoder är stort. Nya biomarkörer kan också vara till stor nytta i läkemedelsstudier både vid rekrytering av deltagare, samt för att kunna utvärdera eventuell effekt av nya läkemedelskandidater. I sin avhandling identifierade Hlin synapsproteinet neurogranin som en ny biomarkör för Alzheimers sjukdom.

Sahlgrenska akademins pedagogiska pris 2020

Linda Åhlström

Översjuksköterska, Ortopedi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, samt lektor, Institutionen för vårdvetenskap och hälsa, Sahlgrenska akademien

Christopher Holmberg

Översjuksköterska, Psykiatri Psykos, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, samt lektor, Institutionen för vårdvetenskap och hälsa, Sahlgrenska akademien

Genom utveckling av pedagogiken och användandet av metoden ”Active Learning Classroom”, har Linda och Christopher belönats med fakultetens pedagogiska pris.

Arrangörer för dagen

Från Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Ian Milsom, professor, områdeschef Område 1

Margareta Scharin Täng, docent, kvalitetssamordnare FoUUI

Ellen Saverman Laine, samordnare FoUUI

Från Sahlgrenska akademien

Helle Wijk, professor, viceprefekt Samverkan

Ola Rolfson, professor, överläkare ortopedi

Med hjälp av

Matilda Hinke, samordnare Mötesservice

GU Medieteknik

Trippus

*Ett stort tack till alla föreläsare och deltagare
som hjälper till att göra Forskningsdagen till
en mycket intressant och lyckad dag!*

Save the date

Forskningsdagen 3 februari 2022

*”Tillsammans driver vi excellent
gränsöverskridande forskning”*

GÖTEBORGS UNIVERSITET

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET